

Publicațiile Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”

CORCINSCHI, Nina. Realitatea ca hologramă, Chișinău: Cartier, 2022, 256 p. ISBN 978-9975-79-907-2.

Realitatea ca hologramă (Cartier, 2022) cuprinde cronici și eseuri despre literatura română contemporană. Autoarea urmărește raportul textului cu existența, capitalul de ontologie pe care-l generează opera literară și modul în care – într-o era a tehnologiilor – se mai poate construi percepția artistică a realității. „Acest proces m-a interesat în cartea de față: viața care se mută în text

și textul care, prin lectură și interpretare, devine viață. Ca într-un tablou, în care personajele sunt și în interior, dar și în afara ramei. Cu jocul implicit al neschimbătoarelor nuanțe pe care le generează culorile”. Sunt analizate cărți scrise de Tatiana Țibuleac, Oleg Serebrian, Vitalie Ciobanu, Andrei Țurcanu, Silvia Goteanschi etc.

IVANOV, Constantin. Răul. Interpretări literare. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2002, ISBN: 978-606-714-685-1. Prefață de Constantin Dram.

Lucrarea impune în domeniul cercetării literare o critică a profunzimilor care investighează arsenalul de semnificații mitico-culturale ale imaginii răului dintr-o perspectivă transliterară, pluridisciplinară. Evitând abordarea unilaterală, reducionista a textelor literare, investigația de

față vine cu optica unei tratări multiaspectuale a unei problematici cheie, cu implicații teologice, mitologice, metafizice, sociale, etice și artistice. Pornind de la modalitățile de abordare a problemei răului în mitologia cosmogonică românească, trecând prin interpretările formelor și devenirilor sale arheti-

pale, așa cum se prezintă acestea în opera lui Ion Creangă, stăruind asupra percepțiilor artistice ale răului ca distorsiune a lumii și a omului, lucrarea realizează o cercetare monografică a determinărilor caracterului, semnificațiilor și mijloacelor de manifestare a răului în literatura română, inclusiv cea din Basarabia, a rolului și corelărilor acestei teme literare cu alte teme din imaginarul literar românesc.

„Modul de abordare a răului de către Constantin Ivanov este exemplul fericit al unei cercetări tematice care transcende studiul sursologic și investigația pur literară într-o hermeneutică superioară integratoare. Astfel, dincolo de materia opacă a textului folcloric sau literar se descoperă, insolit, abisalul psihologic, paradigma antropologică, valențele sacrului ori, cu expresia lui Gilbert Durand, „semantismul arhetipal”. Este în acest demers, cu generoase potențialități, o pledoarie pentru o critică a profunzimilor, care refuză lejeritatea impresionismului de circumstanță, dar și rigiditatea discursului abstract-raționalist.”

(Andrei Țurcanu)

„Într-o lume tot mai complexă și multipolarizată, mai greu de stăpânit și de înțeles, mitologia, legendele, basmele, literatura sunt un instrument foarte eficace de a pătrunde la nivelul profund al reprezentărilor colective, al schemelor arhetipale ale naturii umane. Imaginarul răului, așa cum constelează acesta în creațiile literare sau artistice, este o temă care depășește cu mult domeniul cercetărilor aplicate și deschide o fereastră către probleme care vizează întreaga noastră societate. Stăpânind instrumentele de analiză ale istoriei religiei, morfologiei basmului, literaturii comparate și cercetării imaginariului, cartea lui Constantin Ivanov capătă o relevanță neașteptată pentru istoria mentalităților.”

(Corin Braga)

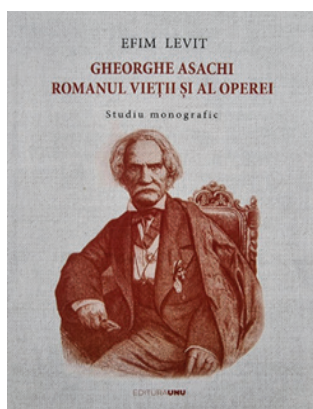

IVANOV, Nadejda. Vladimir Beșleagă sau anevoioasa cale a cunoașterii de sine. Chișinău: Știința, 2021 p.

„Mai rar practicate în critica literară românească, atât din România, cât și din Republica Moldova, cercetările asupra imaginariului oferă o serie de metodologii și hermeneutici cu mare putere de penetrare și sinteză: arhetipologia generală, psihologia adâncurilor, mitocritica și mitanaliza, psihocritica, imaginariile sociale,

culturale și artistice etc. Cercetător la Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” din Chișinău și membru al Centrului de cercetare a imaginarului „Phantasma” de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Nadejda Ivanov este o promotoare a acestor abordări inovative, pe care le aplică cu inteligență și finețe operei complexe a lui Vladimir Beșleagă. Cu ajutorul lor, ea reușește să pună în lumină structuri de profunzime și obsesii recurente din opera acestuia: funcția simbolică regenerativă a apei, imagoul matern și personificările *animei*, individuația (ca evoluție interioară), sinele, copilul divin, văzând în ele procese de introversiune și cunoaștere de sine prin care scriitorul încearcă să îmblânzească traume atât sociale cât și personale, suferințe de natură biografică, psihologică și morală”.

(Corin Braga)

Coord. KOROLEVSKI, S. Efim Levit. Gheorghe Asachi – romanul vieții și al operei, Chișinău: Editura Unu, 400 p., ISBN 978-9975-3521-5-4.

Volumul reia, integral, lucrarea consacrată vieții și operei lui Gheorghe Asachi, elaborată de istoricul literar Efim Levit în anii angajării sale la Institutul de Literatură și Folclor al A.Ș.M. Prima parte a studiului a apărut în 1999, la editura Cutia Pandorei din Vaslui, sub titlul *Gheorghe Asachi. Romanul vieții sale*. Partea a doua (rămasă în manuscris), pe care autorul intenționa să o publice sub titlul *Gheorghe Asachi – scriitorul*, este înglobată abia acum, în prezenta ediție ***Gheorghe Asachi. Romanul vieții și al operei***. Un europenist prin convingere, Asachi a înțeles să îmbine procesul de modernizare a culturii naționale cu secularizarea și sincronizarea ei cu fenomenele caracteristice ce se desfășurau în culturile cele mai avansate ale epocii. Exact aceleași tendințe s-au manifestat și în vasta și variata sa creație literară. Însușindu-și valorile altor literaturi, el a îmbogățit, după cum s-a relevat, literatura română modernă din faza ei incipientă, integrând-o astfel în mișcarea literară universală. Ediția readuce în circuit o contribuție științifică pertinentă, ținând să reanime interesul cercetătorilor, mai cu seamă al celor tineri, pentru palierul, prea puțin explorat la noi, al epocii premoderne și moderne.